

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/268/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8611207706
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8611207706.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a sudcov JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Wagshalovej v právnej veci žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova č. 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, zast. JUDr. Roman Kvasnica, advokát, Sad. A. Kmeťa č. 24, 921 01 Piešťany, proti žalovaným 1. R. W., nar. X.XX.XXXX, bytom R. E. č. XXX, XXX XX R. Z., občan SR, 2. E. W., nar. XX.X.XXXX, bytom R. E. č. XXX, XXX XX R. Z., občan SR, 3. E. M., nar. XX.X.XXXX, bytom G.. J. č. XXX/XX, XXX XX J., občan SR, za účasti vedľajšieho účastníka Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká č. 16, 080 05 Prešov, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov č. 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie 14.687,12 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník č. k. 7C 15/2012-214 zo dňa 26. 6. 2014 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa rozsudok vo výroku II., III., IV.

II. Náhrada trov odvolacieho konania sa účastníkom n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvého stupňa“) žalovaným v 1. až 3. rade uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5.486,42 eura s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 29.7.2011 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol, žalovaným náhradu trov konania nepriznal a vyslovil, že žalobca nemá právo na ich náhradu. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania vo výške 380,03 Eur (trovy právneho zastúpenia) na účet právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka, advokáta, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa okrem iného odôvodnil tým, že súd z vykonaného dokazovania zistil, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere, o ktorú žalobca opiera uplatnený nárok neobsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov. Ročná percentuálna miera nákladov je dôležitým kritériom pre spotrebiteľa pri porovnávaní úverov z hľadiska ich výhodnosti. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje ako povinnú osobitnú náležitosť písomnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zmyslom uvedenej zákonnej úpravy je jednoznačne ochrana záujmov spotrebiteľa, ktorý na základe uvedeného údajá vie zistiť cenu úveru a porovnávať medzi viacerými úvermi.

Súd prvého stupňa z vykonaného dokazovania ďalej zistil, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje sumu, počet a termíny splátok úrokov podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona o spotrebiteľských úveroch, preto žalobca nemôže od žalovaného požadovať zaplatenie úroku neuvedeného v zmluve.

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody je potrebné predmetný úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Z vykonaného dokazovania je nesporné, že žalobca poskytol žalovaným úver vo výške 13.277,57 eura a žalovaní doposiaľ vrátili sumu 7.791,15 eura. Vzhľadom na bezúročnosť predmetného úveru má žalobca nárok na zaplatenie sumy 5.486,42 eura (13.982,12 eura - 7.791,15 eura) s uplatneným úrokom z omeškania vo výške 8 % a to odo dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru.

O trovách účastníkov konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. V odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci a uviedol, že výrok rozsudku, ktorým súd podanú žalobu žalobcu v prevyšujúcej časti zamietol, je nesprávny a vydaný v rozpore so zákonom. Právne zdôvodnenie rozhodnutia súdu vôbec neobstojí. Vzhľadom k tomuto zamietajúcejmu výroku rozhodnutia súdu sú nesprávne aj jeho výroky o náhrade trov konania. Ako vyplýva z obsahu súdneho spisu, do konania dňa 28. 12. 2011 oznámilo na strane žalovaných vstup Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS. Proti vstupu tohto združenia do konania vzniesol námietky žalobca. V čase uzavretia zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovanými v 1. a 2. rade, t.j. v čase uzavretia zmluvy o úvere medzi žalobcom a žalovanými v 1. a 2. rade, problematiku spotrebiteľských úverov upravoval zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Ako vyplýva z obsahu zmluvy o úvere uzavretej medzi žalobcom a žalovanými v 1. a 2. rade, článku I. tejto zmluvy, žalovaným bol poskytnutý úver na bývanie zabezpečený ručiteľom, za účelom modernizácie rodinného domu, t.j. za účelom ďalších stavebných úprav dokončenej stavby a jej údržby. Nakoľko teda zmluva o úvere, vzhľadom na znenie odseku 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z., jednoznačne nie je spotrebiteľským úverom, znamená to súčasne, že nie je ani spotrebiteľskou zmluvou. Súd pochybil, keď zmluvný vzťah, uzavretý medzi žalobcom a žalovanými posúdil podľa noriem spotrebiteľského práva, a to podľa osobitného právneho predpisu - zákona o spotrebiteľských úveroch a všeobecného právneho predpisu - Občianskeho zákonníka. Ďalej odvolateľ v odvolaní uviedol, že zmluvný vzťah uzavretý medzi žalobcom a žalovanými v 1. a 2. rade je právnym vzťahom uzavretým v zmysle ust. § 497 a nasledujúcich Obchodného zákonníka, znenia účinného ku dňu uzavretia zmluvného vzťahu. Žalobca poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obo 12/2010 zo dňa 29. 11. 2010, 5Cdo 120/2010 zo dňa 29. 3. 2012, rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č. k. 9Co 162/2012 zo dňa 22. 11. 2012, rozsudok Najvyššieho súdu SR č. k. 4Obo 115/99 zo dňa 18. 5. 2000 a rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob 176/2011 zo dňa 24. 5. 2012 a uviedol, že zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovanými v 1. a 2. rade nie je s poukazom na ust. § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch zmluvou o spotrebiteľskom úvere, čo žalobca podrobne odôvodnil v bode 1. tohto článku odvolania. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ zmluva o úvere neobsahovala aj ročnú percentuálnu mieru nákladov, nemohol súd kvôli tomuto chýbajúcejmu údaju predmetnú zmluvu posúdiť ako spotrebiteľský úver, ktorý sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a podanú žalobu v časti uplatnených úrokov ako nedôvodnú zamietnuť, pretože uzavretá zmluva nie je spotrebiteľským úverom, a teda nemusí spĺňať podmienky špecifikované v ust. § 4 ods. 2 citovaného zákona. Aj v prípade, žeby bolo možné zmluvu o úvere považovať za spotrebiteľský úver v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (čo však nie je možné), je nezistiteľné, na základe akého zákonného ustanovenia súd nepriznal žalobcovi úrok z omeškania z jednotlivých splátok dlhu, ktoré žalovaní zaplatili v sume menšej, prípadne neskôr alebo vôbec, do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti poskytnutého úveru. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, podľa zásad upravených v ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu je neopodstatnené.

Prvostupňový súd správne zistil skutkový stav, správne z neho vyvodil právne závery a vo veci aj správne rozhodol, pričom odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a na toto odôvodnenie v ostatnom odkazuje.

Vo vzťahu k odvolacím námietkam zo strany žalobcu odvolací súd poukazuje na to, že zmluva o splátkovom úvere zo dňa 8. 8. 2005 podlieha aplikácii ust. § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa tak, ako to správne právne posúdil súd prvého stupňa. Preto námietka odvolateľa vo vzťahu k aplikácii zákona č. 258/2001 Z. z. neobstojí.

Keďže spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, nie je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom ovplyvňuje (§ 23a zákona č. 634/1992 Zb.), tak námietky odvolateľa v tomto smere sú neopodstatnené.

Vo vzťahu k namietanej aplikácii zákona o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka s tým, že podľa názoru odvolateľa sa mal aplikovať Obchodný zákonník na právny vzťah účastníkov, odvolací súd uvádza, že už v minulosti použil na účely posúdenia premlčacej doby pri spotrebiteľskom právnom vzťahu právnú úpravu obsiahnutú v Občianskom zákonníku (porov. rozsudky vo veciach sp. zn. 6Co 81/2012, 6Co 113/2010, 6Co 218/2012, 6Co 224/2012). Niektoré rozsudok pritom boli podrobené kontrole ústavnosti. Ústavný súd takýto postup neoznačil za ústavne nekonformný (napr. vec I. ÚS 402/2013) a pritom išlo o zásadnú právnu otázku s dopadom na výsledok súdneho sporu (dualistická právna úprava odstúpenia a premlčanie).

Odvolací súd poznamenáva, že aj právna úprava v Občianskom zákonníku dopadá na obidve strany v súlade s princípom rovnosti, no je citlivejšia, zohľadňuje aspekt informovanosti spotrebiteľa, explicitne priznáva rovnaké práva aj ručiteľovi, garantuje efektívnejšie uplatnenie práva po uplynutí času, pri zlom úmysle veriteľa a podobne. Nemožno prehliadnuť pritom fakt, že sú tu predovšetkým dodávateľia, ktorí uplatňujú veci na súde. Spory vyvolané spotrebiteľmi sú len veľmi zriedkavé, a preto argument o obchodnom práve a rovnosti pre „všetkých“ je objektívne značne relativizovaný.

V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. k. 4MCdo 17/2014, podľa ktorého všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Obe tieto ustanovenia nadobudli účinnosť 1. 5. 2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Keďže úver bol súdom prvého stupňa vyhlásený bez úrokov a bez poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch) tak žalobcovi nevzniklo právo na úroky z omeškania do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti.

Za takejto situácie, keď všetky námietky odvolateľa uvedené v odvolaní sú neopodstatnené, tak odvolací súd rozsudok v napadnutých výrokoch II., III. a IV. potvrdil ako vecne správny a náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal, nakoľko im žiadne trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli (§ 224 ods. 1 s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.